

הם רצו במלחמה!

(המשך מעמוד 9)

שבא כאפתעה גמורה לברנס, ושלא שיפר, כנראה, את דעתו על שיטות הפעולה של בן גוריון ודיין.

ס' כומו: "הנימוקים לפעולות התגמול החוזרות ונישנות (של ישראל) נעשו קלושים יותר ויותר... דעתי היתה שמועצת הבסחון היתה צריכה לעשות פעולה ממשית יותר לריסון המדיניות התוקפנית של ישראל, שלדעתי היתה הסכנה החמורה ביותר לשלום בזמן ההוא".

מלים חריפות מצד אדם שהיה, בלוי כל ספק, ידיד של ישראל.

ברנס סבור כי אותה דעה שררה בחוגים ישראליים רבים, נמסר לי כי בממשלת ישראל היתה מורת רוח לאימנעה אחרי מיבצע הכינרת... נראה כי מר בן גוריון קיבל את ההחלטה על ההתקפה בלא להיוועץ בחבריו... (הפעולה) הפיצה על ישראל אור גרוע מן הרגיל (בעולם)... התקרית גרמה להפסקת המשאומתן (לאספקת נשק אמריקאי לישראל)... התלוצצו אז בישראל כי ההתפוצצות הכבדה ביותר במיבצע הכינרת היתה ההתפוצצות שהטיפה את שרת.

מגע בין נאצר ושרת

האם סבור ברנס כי באותן השנים אפשר היה לצעוד צעד גדול לקראת השלום במרחב, אילו ניהלה ישראל מדיניות אחרת? כלומר — אלמלא נקבע הקו עלידי בן גוריון ודיין?

אין ספק כי ברנס סבור כי התשובה היא חיובית.

בין השאר מזכיר ברנס כמה פעמים את המגעים החשאיים שקויימו בשנים ההן בין ישראל ומצרים, באמצעות מתווכים.

כן, למשל, בסוף 1954, בתקופת עסקיהביש: "ראש הממשלה דאג, מר משה שרת, שעמד במגע עם נאצר באמצעות מתווכ..."

וכן: "מאמצע הקיץ של 1955 עד אמצע הקיץ של 1955 היו, לפי ידיעתי, ארבעה או חמישה אנשים, שהתראו עם נאצר ואחריו עם בן גוריון או להיפך, וכולם השתדלו לברר אם אפשר למצוא קרקע משותפת לראשית משא ומתן לשלום."

(קוראי העולם הזה יזכרו כי עובדת קיומם של מגעים סודיים בין עבד אל נאצר ושרת, ערב התקפת עזה ושוב בחודשים לפני מיבצע סיני, נחשפה לראשונה במאמרו של אורי

מיבצע סיני: פצוע מהתקפת רפיח אובל על ידי חבריו

אבנרי לפני שלוש שנים. או הוכחשה עלידי משה שרת באופן טוטאלי, כביטויים חריפים ביותר. בינתיים נתאשרה כמה פעמים.

אישורם עלידי הנגדל ברנס, האיש המוסמך ביותר, מוכיח בפעם נוספת והותכת כי משה שרת שיקר בהכחשתו.

אין פלא כי ברנס עצמו למד לרחוש בוז תהומי למשרד החוץ הישראלי. כך הוא כותב בקשר עם הופעת חיילים ישראליים באזור המפורז של ניצנה: "גם בהזדמנויות אחרות נקטו הישראלים תחבולה של הסוואת חיילים כשוטרים אזרחיים. אבל באותו זמן עוד הייתי תמים למדי לחשוב שאפשר לסמוך על דברי פקידים בכירים במשרד החוץ (הישראלי) כמשקפים את כוונותיהם של מנחי מדיניות הבסחון והחוץ של ישראל."

פחות מזלול ברנס בהשפעתם של מנגנוני החושך. כותב הוא, אגב אחת הפרשות: "בכל הצבאות הערביים רבה מאד השפעת קציני אגף המודיעין, ואולי בייחוד בסוריה... מסתבר שגם בישראל יש לאגף זה השפעה."

מחץ לאישיותם של בן גוריון ודיין, והקו שנקבע עלידם, מה הפריע ביותר לחתירת השלום של ישראל, לדעת ברנס? תשובתו נראית כאילו הועתקה מהעולם הזה או אתגר: "בקשר לכוונותו (של בן גוריון) להיפגש עם נאצר לשיחות שלום, העירונית (בשיחה עם בן גוריון) כי לדעתי הגורם, החוצץ בין ישראל ומדינות ערב, המונע שלום, הוא עניין הפלטיים הערביים... הוא השיב את התשובה הישראלית השיגרתית... לי נראה אז, שאין להגיע להתקדמות של ממש לקראת שלום, כל זמן שזו תהיה מדיניותה של ישראל ביחס לפלטיים."

עודף של גוויות

תקופת בהונתו של ברנס, עד למיבצע סיני, במשך 21 חודשים, נהרגו בפעולות ההודיות 121 ישראלים ו-496 ערבים. מעיר ברנס, באחד הכסגים הקטלניים ביותר של הספר: "בשיטת התגמול של ישראל נצטברה יותר גדולה של גוויות לטובתה."

ההחלטה הסופית לפתוח במיבצע סיני נתקבלה, לדעת ברנס, באמצע אוקטובר 1956, "עלידי דויד בן גוריון וחבריו, או אולי עלידי קומץ מתוכם."

אפילו לנגדל הזר היה ברור כי ההחלטה הגורלית ביותר בימי קיום המדינה לא נתקבלה עלידי הממשלה, אלא עלידי איש אחד ונערי החצר, שחתרו לקראתה בעיקביות במשך קרוב לשנתיים — מבלי שאיש בישראל עצמה הבין בכירור מה קורה סביבו, ובשמו.

* בימים ההם רק החלה הקאריירה של שמעון פרס, שבא לאחר מכן במקומו של דיין כעוזרו הראשי של בן גוריון. בימי ברנס עדיין לא חל שינוי זה.

אנחנו חוסכים לדירה...

אבל עס באנל יתרונות אחרים! כראי לחסוך!

* הכשתח ערך הסכנותינו עלידי הצמדתם למרד מחיר הדירה.

* רבית על הסכנותינו בשיעור של 4 אחוזים בשלוש שנות החסכון הראשונות ובשיעור של 5 אחוזים לאחר מכן.

* הלואה למימון חלקי של הדירה.

* זכות להשתתף בהגרלות הפרסים

השי האישי

הקלטת תקליט של קולך

ברמצוה, שירי ילדים, נאומים (גם מסרטים שלך).

שרות תיקונים עם חלקים מקוריים

Grundig, Uher, Telefunken, Philips

ותוצרת אמריקאית

סרטי הקלטה חדשים: 600 רגל — 11 ל"י; 1200 רגל 17.50 ל"י

בכמויות מוגבלות

שרות ישראלי להקלטה

תל-אביב, רחוב אידלסון 4, טלפון 56433

לכחיות בגרות

בכתות ערב או בכתב. בביחך

פרטים והרשמה: ת"א, ב"ס "בנייהודה", אנטוקולסקי 4 (ליד פנת אבן גבירול ארלוזורוב) בין השעות 17.30 — 20.00 ת.ד. 1625 טלפון: 231546

ביתן
מכונים להשכלה

ובשתוף עם הסתדרות הסטודנטים של האוניברסיטה של תל אביב